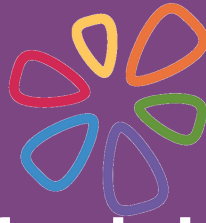

Co-funded by
the European Union

INCLUDATE
Educating for Inclusion

Általános összefoglaló és értékelés öt helyi cselekvési terv értékelése

1. BEVEZETÉS

Ez a jelentés öt helyi akciótervet foglal össze és mutatja be azok értékelésének eredményeit. A helyi akciótervek [továbbiakban HAT vagy stratégiák] az Erasmus+ Stratégiai Partnerség "INCLUDATE – Education for Inclusion" [2021-1-DE02-KA220-ADU000035355] projekt keretében készültek.

A helyi akciótervek írásos stratégiák a befogadóbb közösségek és városok létrejötte céljából, amelyeket a migráns háttérrel, tapasztalattal rendelkező emberek kiemelt igényei és problémái alapján hoztak létre. Az egyik ilyen tervet egy önkormányzat (Gdynia), négyet pedig helyi civil szervezetek és migránsokkal foglalkozó szervezetek készítettek (Koppenhága, Palermo, Budapest és Berlin). Az INCLUDATE projekt egyik fő eredménye volt, hogy helyi közösségek, migráns egyesületek és önkormányzatok igényeinek megfelelően öt helyi stratégiát és akciótervet készítsenek és valósítsanak meg. Megjegyzendő, hogy az INCLUDATE projekt ciklusa öt munkacsomag mentén szerveződött, amelyek mindegyike konkrét projekt eredményekhez vezetett. Ezen csomagok egyike [Munkacsomag 3, WP3] – amelyet a MOPS Gdynia koordinált (a berlini Polnischer Sozialrat e.V. támogatásával) – a stratégiaalkotási folyamatokra összpontosított, és olyan tevékenységeket foglalt magában, mint a módszerek és jó gyakorlatok kutatása és cseréje, valamint a stratégiaalkotás és -megvalósítás terén történő képzés. Ugyanakkor a helyi stratégiák felhasználták a második munkacsomag során tanult módszereket és igényeket, mint például a közösségi feltérképezést és jelentéskészítést, vagy a projektpartnerek által a helyi közösségekben szervezett és lebonyolított "változás beszélgetéseket". Ennek a gyakorlatnak az volt a célja, hogy megvalósítsák a képzés tanulási eredményeit, de egyúttal gyakorlati támogatást nyújtsanak valamennyi partner számára egy olyan stratégiai dokumentum első tervezetének elkészítéséhez, amelyet később bemutathatnak és egyeztethetnek helyi partnereikkel és közösségeikkel.

Ez a jelentés közvetlenül az INCLUDATE projekt pályázati űrlapjának (lásd: Application, Project Results Details 2, p. 68) feltételeiből ered, amely szerint az öt stratégiát egy általános összefoglaló és értékelés kíséri, amely többek között bemutatja a stratégiák elkészítésének általános kontextusát, a tanulási eredményeket és a gyakorlat átadhatóságát. Mivel a partnerek munkájának koordinálása mellett a MOPS – mint a WP3 vezetője – egy cselekvéskutatást is koordinált a stratégiaalkotási folyamat elemzésére és értékelésére, ez a jelentés – a stratégiák általános összefoglalása és értékelése mellett – ezen elemzés eredményeit is bemutatja.

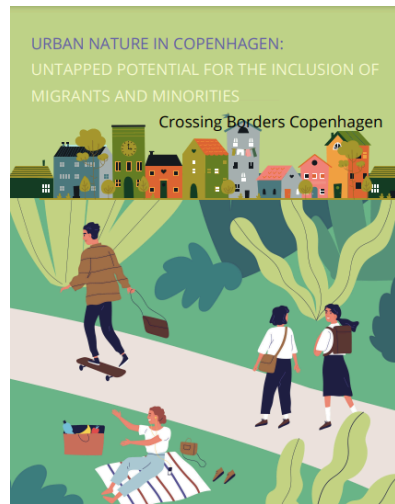
Utólagos értékelés – az előre meghatározottak szerint – egy adott program, projekt vagy tevékenység befejezése után történik. Ebben az értelemben az értékelés tárgya az öt helyi akcióterv, amelyek az INCLUDATE projekt 3. munkacsomagjának végtermékei. Az értékelés célja tehát a folyamat hatékonyságának és eredményességének felmérése, ami az elvégzett tevékenységek megvalósításának értékelését jelenti az előre feltételezett tervhez és elért eredményekhez viszonyítva. Az értékelés céljaira az úgynevezett módszertani háromszögeztést használták, amely különböző, egymást kiegészítő és ellenőrző kutatási módszerek és technikák alkalmazását foglalja magában (minőségi módszerek, mint a dokumentumelemzés és csoportos interjúk), valamint az információforrások háromszögeztését, amely az információforrások sokszorozását és diverzifikálását jelenti ugyanazon módszerek keretében (a dokumentumelemzés különösen az öt helyi akciótervre és a 3. munkacsomaghoz kifejlesztett sablonokra terjedt ki, a csoportos interjúkat az LTTÁ-k alatt végezték a projektben részt vevő különböző partner szervezetek képviselőivel).

Az öt helyi akcióterv általános összefoglalását és értékelését a Gdynia-i Önkormányzati Szociális Jóléti Központ [PL: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni, MOPS Gdynia] végezte.

2. ÖT HELYI AKCIÓTERV ÁLTALÁNOS ÖSSZEFOGLALÓJA

Ez a szakasz az INCLUDATE projekt 3. munkacsomagjának részeként öt partnerszervezet által kidolgozott öt helyi akcióterv összefoglalóit mutatja be, azaz (ábécé sorrendben): Crossing Borders, Konkav, MOPS, Per Esempio és Polnischer Sozialrat. Az általános összefoglalókat ugyanazon séma alapján készítették, kezdve a HAT fő céljának bemutatásával, az előkészítés kontextusával és az egyes fejezetek tartalmával.

„VÁROSI TERMÉSZET KOPPENHÁGÁBAN: KI NEM HASZNÁLT LEHETŐSÉG A MIGRÁNSOK ÉS KISEBBSÉGEK BEFOGADÁSÁRA”

CROSSING BORDERS, KOPPENHÁGA (DÁNIA)

Az Akcióterv egy stratégiát mutat be, amely Koppenhága városi természetét használja közvetítőként a migránsok és kisebbségi csoportok tagjainak befogadásához. A terv négy fejezetre van osztva, és az Includate projektből származó felismeréseken alapul, felhasználva Koppenhága globális vezető szerepét a fenntarthatóság és zöld kezdeményezések terén, mint platformot az környezeti szempontok társadalmi befogadási erőfeszítéseibe való integrálásához. Az terv bevezetője nem csak a migráns közösségek átfogó demográfiai elemzését mutatja be, hanem a városi természet szerepének és annak hatásának, valamint a migránsokra és kisebbségi csoportok tagjaira gyakorolt potenciáljának elemzését is Koppenhágában. A fentiek összhangban vannak

egy hosszú távú városi politikai feltételezésekkel. A zöld területek létrehozására és megőrzésére való összpontosítás Koppenhága várostervezésében is megfigyelhető, például az Öt Ujj Tervben – egy stratégiai városfejlesztési tervben, amelyet az 1940-es években vezettek be – és más már megvalósított kormányzati döntésekben, eszközökben vagy stratégiai keretekben, amelyeket szintén a bevezető mutat be.

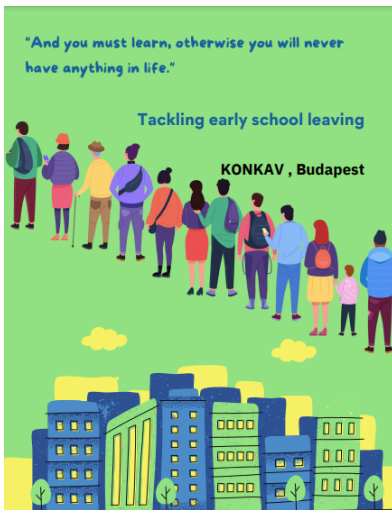
Az első, igényfelmérési fejezet a Koppenhágában élő újonnan érkezők (különösen migránsok) és kisebbségi csoportok tagjainak (második generációs migránsok és nem EU-s kisebbségek) társadalmi befogadásáért és integrációjáért folytatott küzdelme során felmerülő sokrétű igényeket, kihívásokat és strukturális akadályokat tárgyalja. Az utolsó szakasz részletes elemzést tartalmaz arról, hogy Koppenhága városi természete hogyan képes megfelelni és reagálni a fent említett csoportok igényeire.

A második fejezetben a stratégia három célkitűzésre van bontva, amelyekhez 12 lépést rendeltek, és amelyek célja a migránsok és kisebbségek igényeinek kielégítése Koppenhágában, miközben a városi természetet használják befogadás és integráció terepeként. Ezek a célkitűzések a természet alapú kezdeményezések iránti tudatosság növelésére Koppenhágában, azok befogadóbbá tételére és új kezdeményezések kidolgozására vonatkoznak. Minden célkitűzés tartalmazza annak célját és azt, hogyan kívánja kielégíteni a migránsok és kisebbségek igényeit Koppenhágában.

A harmadik fejezetben részletesen bemutatják a terv végrehajtását, amely 13 kulcsfontosságú lépést és szempontot tartalmaz, beleértve többek között a költség- és kockázatértékelést, a lehetséges együttműködéseket, az érintett hálózatok bevonását, az erőforrások gyűjtését és adománygyűjtést, a terjesztést és az értékelést. Az első három célkitűzés végrehajtását minimum négy évre tervezték, miközben hangsúlyozták azok időálló és fenntartható jellegét.

A terv egy holisztikus megközelítést képvisel az integráció, befogadás és fenntarthatóság előmozdítására Koppenhágában, és az utolsó fejezetben kiemeli a városi természet jótékony tulajdonságait, mint a migráns közösségek és kisebbségek befogadásának és jólétének értékes erőforrását.

A teljes verzió letöltése [INNEN](#)

“KORAI ISKOLAI LEMORZSOLÓDÁS KEZELÉSE”

KONKAV, BUDAPEST (MAGYARORSZÁG)

Az Akcióterv célja a korai iskolai lemorzsolódás arányának csökkentése, elsősorban a roma közösség körében, ami jelentős társadalmi probléma a budapesti Ferencváros kerületében. Az Akcióterv három fő fejezetből és egy negyedik, hivatkozásokat tartalmazó fejezetből áll, és a közösségi feltérképezés és jelentéskészítés, valamint pedagógusokkal, diákokkal, szülőkkel, szociális munkásokkal, közösségi vezetőkkel folytatott interjúk sorozata, valamint különböző forrásokból, beleértve oktatási intézményeket, közösségi szervezeteket és kormányzati ügynökségeket, származó legjobb gyakorlatok rendszerezett gyűjtése alapján készült. Azáltal, hogy bevonja és támogatást biztosít a különböző érdekelt felek részéről, a terv átfogó célja párbeszéd

kezdeményezése, együttműködés elősegítése és partnerségek kialakítása, amelyek biztosítják a szükséges erőforrásokat, szakértelmet és támogatást a kitűzött célok elérése és tartós pozitív hatás létrehozása érdekében.

Az első két fejezet megkísérli meghatározni a korai iskolai lemorzsolódás problémáját azzal, hogy áttekinti a vonatkozó irodalmat, azonosítja a legjelentősebb mutatókat és elemzi azokat a fő tényezőket, amelyek az iskolai kimaradásra vezetnek az oktatási intézményi környezetben, valamint áttekinti azokat a helyi intézményeket és szervezeteket, amelyek érdekelt felek lehetnek és befolyásolhatják a körvonalazott problémát. A probléma mélyebb megértése és a helyi relevancia feltárása érdekében az egyik szakasz teljes egészében bemutatja a helyi érdekelt felekkel és szakemberekkel készített félig strukturált interjúk eredményeit, négy kritérium alapján: támogató környezet – otthon, támogató környezet – iskola, iskola-otthon kapcsolat, iskolai környezetek és módszertanok. Az interjúk lehetővé tették a korai iskolai lemorzsolódással kapcsolatos alapvető problémák és kockázati tényezők azonosítását, amelyeket a szakasz végén felsoroltak.

A korai iskolai lemorzsolódás arányának csökkentése és célzott beavatkozások kidolgozása érdekében az Akcióterv – a harmadik fejezetben – három kulcsfontosságú megoldást vázol fel és részletez: mentorprogramok, helyreállító gyakorlatok műhelyei és tanárok számára biztosított szupervízió. A terv meghatározza az ajánlott megoldások végrehajtásának módjait, hangsúlyozva azonban, hogy némelyiket azonnal el lehetne indítani helyi szinten, meglévő erőforrások és képességek felhasználásával, valamint helyi szervezetek és az önkormányzat bevonásával vagy támogatásával, de némelyikük további pénzügyi és emberi erőforrásokat, valamint a civil szektor és az oktatási rendszer közötti szorosabb együttműködést igényel a korai iskolai lemorzsolódás magas szintjének kezelésére.

A teljes verzió letöltése [INNEN](#)

SOCIAL SUPPORT PROGRAMME
FOR IMMIGRANTS RESIDING IN GDYNIA

FOR YEARS 2024-2026

„SZOCIÁLIS TÁMOGATÓ PROGRAM GDYNIA-BAN ÉLŐ BEVÁNDORLÓK SZÁMÁRA 2024-2026”

MOPS GDYNIA, GDYNIA (LENGYELORSZÁG)

A hároméves Akcióterv célja az alkalmazkodóképesség és a közösségi ellenállóképesség növelése a menekültválság és a migránsok jelentős beáramlásának kezelése érdekében, amely az ukrajnai fegyveres konfliktus kitörését követően Gdynia-ban tapasztalható. A terv három fejezetre van osztva, és a naponta a migránsok támogatásával foglalkozó kulcsfontosságú városi szereplők képviselőiből álló multidiszciplináris csoport munkájának csúcspontja. A diagnózis következtetéseit részben irodalomkutatáson, részben a kulcsfontosságú érdekelt felek strukturált találkozói és szakértői interjúk során nyújtott

információin alapulnak. Emellett tükrözik a Gdynia-i migráns közösség képviselőinek részvételével zajló közösségi feltérképező és jelentéskészítő műhelyek során összegyűjtött véleményeket.

Az első, háttérelmező fejezet bemutatja a Gdynia-i migráció mértékére vonatkozó adatokat, valamint az önkormányzat erőforrásait és azokat az intézményeket, amelyek a migránsok támogatására szakosodtak, beleértve az együttműködő szervezeteket is. A szakasz részletesen felsorolja a helyi támogatórendszer által a migrációt megélt egyének és családok számára jelentett fő akadályokat és kihívásokat – amelyeket a kulcsfontosságú érdekelt felek és a migráns közösség képviselői határoztak meg. Az azonosított akadályok és kihívások leírása tematikus területek szerint szervezett: adminisztráció és együttműködés, formális és jogi szabályozás, kommunikáció, foglalkoztatás, lakhatás, oktatás, kutatás és elemzés. A felsorolt akadályok képezték az alapját a stratégiai prioritási célkitűzéseknek és a körvonalazott intézkedéseknek.

A második, stratégiai fejezet három fő célkitűzést és 16 hozzárendelt intézkedést mutat be, amelyeket a kijelölt időkeretben kell végrehajtani, összpontosítva az önkormányzati tevékenységek és ajánlatok harmonizációjának javítására, a városi szolgáltatásokhoz és támogatási ajánlatokhoz való hozzáférés javítására, valamint Gdynia új lakosai és a migrációs jelenségek ismeretének növelésére. Minden célkitűzés alatt szerepelnek a tervezett tevékenységek várt eredményei.

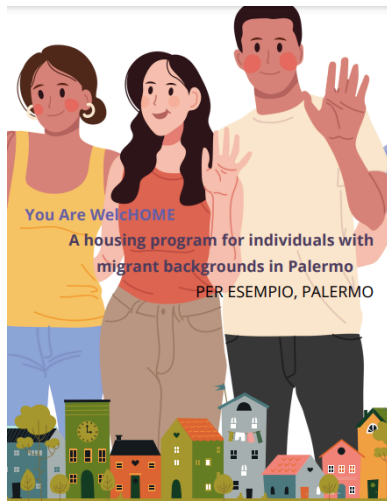
Az utolsó fejezet részletezi a megvalósítási folyamatot, beleértve a végrehajtás körvonalazott fázisait, a finanszírozási forrásokat, a monitorozás módszerét és gyakoriságát, valamint a fő megvalósítókat. Az Akcióterv formája és ötlete félig nyitott – javaslatot tesz további részvételre a tevékenységek fejlesztésében és tervezésében az önkormányzat migrációs háttérrel rendelkező emberek társadalmi befogadására vonatkozó politikájának keretében.

A teljes verzió letölthető [INNEN](#)

„TE IS SZÍVESEN LÁTOTT VENDÉG VAGY. LAKÁS PROGRAM MIGRÁCIÓS HÁTTÉRREL RENDELKEZŐ EGYÉNEK SZÁMÁRA PALERMÓBAN”

PER ESEMPIO, PALERMO (OLASZORSZÁG)

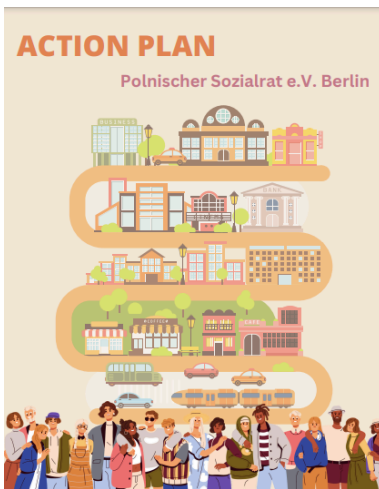

A kétéves tervezet célja a migránsokat érő faji diszkrimináció miatti lakásigények kielégítése és az egyenlő hozzáférés biztosítása a lakhatáshoz Olaszországban. Az Akcióterv, amely három fejezetre oszlik, egy multidiszciplináris kulcsfontosságú érdekelt csoport együttműködésének eredménye, amely elkötelezett a migrációt átélt emberek támogatása mellett. Az eredmények mind irodalomkutatáson, mind a helyi érdekelt felektől származó, közösségi feltérképező és jelentéskészítő műhelyeken, valamint célzott fókuszcsoportokon gyűjtött információkon alapulnak.

Az első, elemző fejezet átfogó demográfiai és kontextuális elemzést nyújt a palermói migráns közösségekről. Rávilágít az ezekben a közösségekben azonosított igényekre, bemutatva a speciális kihívásaikat és a leggyakoribb szükségleteiket, mint például a lakhatáshoz való hozzáférés, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés, a munkaerőpiachoz való hozzáférés és az oktatáshoz való hozzáférés. A mélyreható szükségletfelmérés feltárja és leírja a sürgető problémákat a megfelelő lakhatási lehetőségek hiányával, a szociális lakások korlátozott elérhetőségével, a túlszűfoaltsággal és a migrációt átélt egyének lakáspiacon tapasztalható diszkriminatív gyakorlatokkal kapcsolatban. A rasszizmus és az idegengyűlölet, a faji profilalkotás, a magasabb bérleti díjak, a spekulatív bérbeadói attitűdök, az etnikai hovatartozás vagy jogállás alapján történő bérbeadási megtagadás, a hajléktalanság, a lakhatási sebezhetőség és nehézségek, a negatív közvélemény és sztereotípiák, valamint a bérbeadók, szomszédok és helyi közösségek diszkriminatív bánásmódja hozzájárulnak a lakhatási egyenlőtlenségekhez Palermóban és egész Olaszországban, befolyásolva a migránsok megfelelő és biztonságos lakhatáshoz való hozzáférését.

A fentiek kezelése érdekében az Akcióterv – a második, stratégiai fejezetben – három kulcsfontosságú célkitűzést és 15 konkrét intézkedést vázol fel, amelyek átfogó ütemtervet nyújtanak az azonosított lakhatási szükségletek kezelésére és a migránsokkal szembeni faji diszkrimináció leküzdésére Olaszországban. Minden célkitűzés várható eredményeit két fő célcsoportra osztották: a migrációs háttérrel rendelkező emberekre és az érdekelt felekre (nonprofit szervezetek, helyi intézmények és helyi közösségek). Az utolsó fejezet leírja az akcióterv végrehajtását, hat körvonalazott fázissal, amelyeket a befogadó és humanitárius lakhatási gyakorlatok előmozdítása érdekében kell megtenni Palermóban és Olaszországban.

A teljes verzió letölthető [INNEN](#)

“AKCIÓTERV”

POLNISCHER SOZIALRAT E.V. BERLIN (NÉMETORSZÁG)

A hároméves Akcióterv célja, hogy növelje az EU-állampolgárok integrációját a berlini civil társadalom meglévő mechanizmusaiba. Bár az Akcióterv főként a berlini kelet-európai közösségekre összpontosít, mint például a lengyelek, magyarok és románok, megvalósítása az összes többi migráns közösség és a német társadalom számára is előnyös lesz. Az Akcióterv, amely három fő fejezetre és egy bibliográfiára oszlik, három berlini kelet-európai egyesület: a Lengyel Szociális Tanács [Polnischer Sozialrat], a Szabad Magyar Nagykövetség [Freie Ungarische Botschaft] és a Romániai Civil Diaszpóra [Diaspora Civica Berlin] szinergikus együttműködésének eredménye, amelyek

„Kelet-Szövetség” [Ostallianz] néven informális hálózatot alkottak. Az Akcióterv a Berlin által finanszírozott „Interkulturális Kapcsolat- és Tanácsadó Központ Migráns Nők Számára” [Interkulturelle Anlauf- und Beratungsstelle für Migrantinnen] és az Includate projekt alapján készült, demokratikus, részvételi és befogadó módon, közösségi feltérképezéssel és jelentéskészítéssel, valamint dedikált műhelyek és ötletbörzék segítségével, amelyek biztosították a szükséges elméleti alapot és inputot.

Az első, elemző fejezetben a kelet-európai közösségek elleni elfogultság eseteit azonosították és két fő kategóriába sorolták: strukturális és társadalmi. Az első kategóriába tartoznak többek között: a német bürokrácia, elavult, nem megfelelő és túlterhelt adminisztrációs folyamatok, a kelet-európai közösségek érdekeit magasabb szinten képviselő megfelelő képviselő és lobbiszervezetek hiánya, valamint olyan fizikai terek hiánya, ahol a fent említett közösségek szociális, közösségi vagy kulturális célokra gyűlhetnek össze. Mint rámutattak, ezek közül néhányat régóta esedékes reformokkal kell megoldani szövetségi szinten, vagy az egész Unió együttműködését igényli. Ugyanakkor a társadalmi akadályok között szerepel a rejtett és alkalmi diszkrimináció vagy rasszizmus, a munkaadók és bérbeadók előítéletei, kulturális különbségek, valamint a kormányzat által hirdetett „Willkommenskultur” és a helyiek tényleges hozzáállása közötti jelentős különbség.

Az Akcióterv fő célja egy hozzáértő és megbízható EU-állampolgári hálózat létrehozása Berlinben, amely képes gyorsan reagálni és mélyreható elemzéseket nyújtani a megadott területen. Ennek érdekében az alapvető ajánlásokat a második fejezetben azonosították, és három fő célkitűzésbe csoportosították, amelyekhez összesen 11 szükséges intézkedést rendeltek, amelyek a Kelet-EU közösségekkel való párbeszéd helyének létrehozására, a strukturális akadályok eltávolítására és az egyéni megerősítésre összpontosítanak. Az Akcióterv végrehajtása, mint az utolsó fejezetben rámutattak, már folyamatban van, és első kézzelfogható eredménye az „East-Alliance” elindítása volt. Az Akcióterv végrehajtása magában foglalja az informális csoport bővítését más Kelet-EU közösségek tagjaival, valamint az Allianzt létrehozó szervezetek rendelkezésre álló erőforrásainak és potenciáljának kihasználását, az érdekek hatékony képviselete érdekében Berlin politikai és adminisztrációs szintjein.

A teljes verzió letölthető [INNEN](#)

3. AZ ÖT HELYI AKCIÓTERV ELKÉSZÍTÉSÉNEK ÁLTALÁNOS KONTEXTUSA

Ez a szakasz bemutatja az öt Helyi Akcióterv elkészítésének általános kontextusát, beleértve a részvételi, ténybeli, időbeli, módszertani és használhatósági kontextust. A szakasz tartalmazza az akciókutatás eredményeinek leírását is, amelyet az INCLUDATE projekt 3. Munkacsomagjának keretében terveztek meg a stratégiaalkotási folyamat elemzésére és értékelésére.

RÉSZVÉTELI KONTEXTUS

Az INCLUDATE projekt keretében öt helyi stratégiát és akciótervet készítettek, köztük egyet a Gdynia önkormányzat (Lengyelország) és négyet nem kormányzati szervezetek: a Crossing Borders Koppenhágából (Dánia), a Konkav Budapestről (Magyarország), a Per Esempio Palermóból (Olaszország) és a Polnischer Sozialrat Berlinből (Németország). A két további partnerszervezet (CRN Berlinből, Németország és Alda Strasbourg-ból, Franciaország) a projekt feltételeinek megfelelően nem volt köteles ilyen típusú terveket kidolgozni. A tervezett kezdeményezések fejlesztésében és végrehajtásában részt vevő entitások részvétele és képvisellete változatosnak mondható. Ezek különböző jogi státuszú (közintézmény VS nem kormányzati szervezetek) vagy az Európai Unió különböző (pl. kulturális, politikai, gazdasági) régióiból származó entitások voltak. Az első sablon ([TOVÁBBI INFORMÁCIÓ](#)) révén a projektpartnerek stratégiai tervezési folyamatok végrehajtásában szerzett korábbi tapasztalatainak elismerése is lehetővé tette a partnerek közötti konvergencia pontjainak azonosítását, amelyek közül a legfontosabb a következők tűnik: többnyire nem voltak jogi követelmények, amelyek a partnereket tervezésre kötelezték, de a napi gyakorlatban mégis terveznek. Ez azt jelenti, hogy egyrészt minden partnernek már volt tapasztalata a tervezési munkában (és a tervek száma, valamint a tervek által lefedett témák széleskörűek voltak), másrészt - a formális szabványok (pl. központi vagy helyi jogszabályok) hiánya ellenére - a legtöbb partner rendelkezett informális szabványokkal és ezeket használták a stratégiai tervezési folyamat és dokumentumok során (mint például: a tervezési folyamat szükséges lépései, a dokumentum szükséges részei vagy szerkesztési réteg). Továbbá, a legtöbb partner képes volt azonosítani jó gyakorlatokat és modelleket, amelyek mintául szolgálhattak a tervezési folyamatban és hasznosnak találták őket (vö.: [TOVÁBBI INFORMÁCIÓ](#), 7-16. o.). Az összes, a Helyi Akciótervek kidolgozásában részt vevő személy tapasztaltnak tekinthető a migránsok társadalmi befogadását célzó stratégiai tervezés és cselekvés gyakorlatában. Ebben az értelemben a fentiek jó kiindulópontot jelentettek a 3. Munkacsomag keretében végzett munkák megkezdéséhez.

TÉNYBELI KONTEXTUS

Általánosságban elmondható, hogy mind az 5 helyi stratégia és akcióterv a migráns háttérrel rendelkező emberek társadalmi befogadásának témájára/problémáira összpontosít. Részletesebben, különbségek figyelhetők meg mind a célcsoport meghatározásában, mind a tervezett stratégiai tevékenységek területeiben. Három HAT (MOPS Gdynia, Per Esempio, Crossing Borders) általános társadalmi csoportként kezelt migráns tapasztalattal rendelkező lakosok számára készült, szemben a másik kettővel, amelyek beavatkozási területei elsősorban specifikus migráns csoportokra összpontosítottak (Kelet-EU állampolgárok Berlinben, különösen Lengyelországból, Magyarországról és Romániából a Polnischer Sozialrat HAT-jában, a roma közösség a Konkav HAT-jában). Hasonlóképpen, a tervezett stratégiai tevékenységek területei is változatosak voltak (Crossing Borders HAT: Koppenhága városi természetének felhasználása migránsok és kisebbségek befogadásának közvetítőjeként, Konkav HAT: korai iskolai lemorzsolódási arányok, MOPS HAT: alkalmazkodóképesség és közösségi reziliencia növelése a menekültválsággal szemben, Per Esempio HAT: lakhatási szükségletek a rasszista megkülönböztetést elszenvedő migránsok számára, Polnischer Sozialrat HAT: EU-állampolgárok integrálása a berlini civil társadalom meglévő mechanizmusaiba). Ez annak köszönhető, hogy a HAT-k a projektpartnerek kulcsfontosságú tevékenységeiből, tapasztalataiból és a projekt eredményeiből (mint például a közösségi térképezés és jelentések) származnak, és ezért összhangban vannak a helyi közösségek, migráns egyesületek vagy önkormányzatok igényeivel.

Ebben a kontextusban érdemes megjegyezni, hogy a projektpartnerek helyi megértése és gyakorlata alapján közös megállapodás volt arról, hogy mi a stratégia és mire való. Ebben az értelemben a stratégiát a következőképpen definiálták/leírták: hosszú távú és átfogó terv vagy megközelítés, amely az aktuális helyzetet azonosítja és írja le, meghatározza a problémákat vagy kihívásokat, kijelöli a kívánt jövőbeli állapotot vagy változást, leírja/kiemeli azokat a konkrét célokat/ lépéseket vagy feladatokat, amelyeket meg kell tenni a változás érdekében, és világos irányt ad a cselekvéshez az érintett csoportok (például érdekelt felek, politikai döntéshozók, közösségek) és a megfelelő tervek számára.

A stratégia kulcsfontosságú funkciói között többek között a következő jellemzőket emelték ki: irány kijelölés, harmonizáció, kontextusépítés, oktatási eszköz (bővebben **ITT**). Ugyanakkor a projektpartnerek meghatározták a különböző típusú tervezési dokumentumok (programok, projektek, akciótervek stb.) közötti kapcsolatot és azok kölcsönhatását. A különböző típusú tervezési dokumentumok közötti összefüggések megkülönböztetése kulcsfontosságú lépés volt a tervezési folyamat és annak megvalósítása közös megértésének kialakításához. Az elemzés legfontosabb tanulsága az volt, hogy a partnerek azonos módon definiálják a különböző típusú tervezési dokumentumokat, de néha eltérő terminológiát használnak. Röviden, ezek az összefüggések egy fordított háromszög/piramis formájában hasonlíthatók össze, három pillérrel, amelyek a dokumentumok részletezettsége és célja szerint különböznek egymástól:

1. szint (a partnerek által „stratégiáknak” vagy „programoknak” nevezett): felsőbb / átfogó dokumentum a többihez képest, magas szintű stratégiai keretet biztosít a cselekvéshez, és magában foglalhat különféle projekteket és kezdeményezéseket, nem tér ki részletekbe - a legáltalánosabb szinten foglalkozik problémákkal / kérdésekkel, változások általános horizontjaival és széles kontextussal, hosszú távú változási tényezőkkel,
2. szint („programok”, „akciótervek” vagy „projektek”): nagyobb részletesség, a stratégia egyes lényeges részeire vonatkozik, gyakran egy kérdést / problémát ölel fel, úgy van megtervezve, hogy egy adott eredményt érjen el egy meghatározott időkereten belül és egy adott erőforráskészlettel
3. szint („projektek” vagy „akciótervek”): a legspecifikusabb tervezési forma, nagyon specifikus témákra, célcsoportokra vonatkozik, nagyon részletes ütemtervet vagy lépések sorát tartalmaz, amely leírja a konkrét teendőket, amelyek szükségesek egy adott cél vagy célkitűzés eléréséhez. (bővebben: **ITT** 5-6 oldal)

Ezek alapján négy akcióterv (MOPS Gdynia, Polnischer Sozialrat, Per Esemio, Crossing Borders) a második szintet képviseli, míg a Konkav a harmadikat.

IDŐBELI KONTEXTUS

Az akciótervek előkészítési folyamata az alábbiakban részletezett módszertani terv alapján zajlott, amely 2022 utolsó negyedében kezdődött és a következő hónapokban valósult meg. 2023 decemberében, a Strasbourgban megrendezett Transznacionális Projekt Találkozón (TPM) bemutatták és megvitatták az stratégiák első tervezeteit, majd a végleges verziók 2024 februárjára készültek el. Az stratégiák előkészítése az INCLUDATE projekt ütemtervének megfelelően történt.

MÓDSZERTANI KONTEXTUS

Az öt stratégia módszeresen megtervezett folyamat eredménye, amelyet az INCLUDATE projekt keretében valósítottak meg, kulcsszereplők, köztük migráns közösségi képviselők részvételével.

A stratégiai tervezési folyamat elemzésére és értékelésére tervezett akciókutatás részeként a MOPS kidolgozott egy Munkaügyi Folyamat Mátrixot, amelyben öt lépést azonosítottak és írtak le a stratégiai és tervezési folyamat során (**BŐVEBBEN**). Ez a Mátrix analitikai kérdőív formájában készült el, és javasolt tevékenységvázlatot nyújtott a projektben részt vevő partner szervezetek számára. Az eszköz célja az volt, hogy interdiszciplináris reflektálást nyújtson a stratégiai tervezési folyamatról, beleértve a következőket: a folyamat koncepcionalizálása (1. lépés), a problémák, akadályok és eszközök tükrözése a tervezési folyamatban (2. lépés), célok, feladatok és tevékenységek (3-4. lépés), és a megvalósítás (5. lépés). A Mátrixot 2022 utolsó negyedében fejlesztették ki, és az azt követő hónapokban részletesen bemutatták a projekt partnereinek, mind online, mind helyszíni találkozókra (beleértve a TPM-et Koppenhágában 2022 októberében és az LTTA-t Palermóban 2023 júniusában). Ezenkívül három sablont készítettek (kérdőív formájában, mindegyik 8 kérdést tartalmazva), amelyek részletesebben kapcsolódtak a Mátrixhoz, mint egyfajta ütemterv és segédeszköz (lásd: **SABLON 1**, **SABLON 2**, **SABLON 3**). A sablonok célja volt: (1) a tervezési folyamatról való reflexió megosztása (a tervezési folyamatban részt vevő személyek tapasztalatainak kiemelése, a kérdéskör észlelése; ez volt a HAT-ok előkészítésének előzetes szakasza, például problémafa vagy más módszer alapján), és (2) a helyi közösségekben való tervezés, hálózatépítés és részvétel elindítása (a sablonok kitöltését széleskörű részvétellel tervezték, hogy gyakorlati, kézzelfogható tapasztalatokat nyújtsanak a tervezésről). Az első sablon alapján készített egy összefoglaló jelentést (lásd: **TOVÁBBI RÉSZLETEK**), amelyet az LTTA-n Palermóban bemutattak és megvitattak, nemcsak a tervezési folyamat közös megértésének kialakítása érdekében, hanem a következő szakaszok és azok megvalósítása javaslatának kidolgozása érdekében is. A javasolt eszközök és intézkedések a folyamat nyomon követésének, a projektben részt vevő partnerek képességeinek figyelembevételével és azok aktuális körülményekhez és szükségletekhez való módosításával vagy alkalmazásával alapultak.

2023 elején kezdődött a stratégiai tervezési szakasz. Ennek érdekében a Probléma- és Célfá Készítési módszert alkalmazták, amely a Logikai Keretmegközelítésen alapul (lásd: [TOVÁBBI RÉSZLETEK](#)). Ez a módszer is része volt egy akciókutatásnak, amely a stratégiai tervezési folyamat elemzésére és értékelésére szolgált. A módszer projektkeretekhez való alkalmazásához szükséges elméleti keretet kidolgozták (félíg munkahelyi képzés, workshop forgatókönyv), majd ezt workshop formájában tesztelték szociális munkások csoportjával, gazdagítva a kidolgozott anyagot új tartalommal (lásd: [TOVÁBBI RÉSZLETEK](#)). A probléma- és célfá készítő workshopokat követően az LTTA keretében Palermóban, Olaszországban, 2023 júniusában tartották, ahol az INCLUDATE projekt partnereinek képviselői is részt vettek (lásd: [TOVÁBBI RÉSZLETEK](#)).

Ezt megelőzően a fent említett módszer mellett a partnerek részt vettek közösségi térképezés és közösségi jelentéskészítés képzéseken is. Ezek a két megközelítés – amelyeket az INCLUDATE konzorcium ötvözött és a Munka Csomag 2 keretében valósított meg – az elbeszélés nyitott és inkluzív előnyeit ötvözik a közösségi térképezés vizualizáló erejével, hogy betekintést nyújtsanak a migráns lakosok mindennapi tapasztalataiba. A partnerek ilyen típusú workshopokat szerveztek helyi közösségeikben. Minden workshop kézzelfogható eredménye a migráns közösségek szükségleteinek és véleményeinek azonosítása volt, valamint a kulcsfontosságú problémák és akadályok meghatározása a migránsok mindennapi életének perspektívájából, olyan területeken, mint az oktatás, a lakhatás, a közszolgáltatások és a közigazgatás. A csúcspont az "Átalakulás Beszélgetése" esemény megszervezése volt, amely – a közösségi térképezéssel és jelentéskészítéssel együtt – alapot biztosított a szélesebb körű párbeszédhez különböző érdekelt felek (pl. migráns közösség, szakemberek és helyi döntéshozók) között a szükségletek felméréséről és a helyi migráns támogatási rendszerben kívánt változásokról.

A módszertani munka részeként egy standardot is kidolgoztak a HAT-ok előkészítésére vonatkozóan, amely magában foglalta mind a tartalmi vázlatot (LTTA, Palermo, 2023 június) és a vizuális formát (TPM, Strasbourg, 2023 december). Röviden, a tervezési dokumentumok ([BŐVEBBEN](#)) tartalmi kerete a következő három fő részből állt: (1) diagnosztikai / háttér-elemzés (a helyi szükségletek felmérésének összefoglalása, amely az WP2 eredményein alapul, mint például közösségi térképezés és jelentéskészítés, és más módszerek, amelyek az elérhető források alapján az együttműködő szervezetek vagy azok igényei szerint alkalmazhatók, mint például szakértői interjúk, probléma- és célfá építése vagy desk research), (2) stratégiai (a fő célok és várt eredmények leírása), és (3) végrehajtás (időkeret, résztvevő érdekelt, felhasznált források, finanszírozási sémák, tevékenységek értékelése és nyomon követése). Az öt HAT-t az elfogadott standard szerint készítették el, mind a tartalmi vázlat, mind a vizuális megjelenés tekintetében.

A projekt előírásai szerint a HAT-oknak figyelembe kellett venniük a partícipatív elemet a fejlesztésükben és végrehajtásukban, azaz a lehető legszélesebb körű kulcsszereplők bevonását, beleértve a kedvezményezettek döntéshozatali folyamatokba való hatását. Ennek megfelelően az összes HAT megfelelt a módszertani előírásoknak, legalábbis alapvető szinten.

HASZNÁLHATÓSÁGI KONTEXTUS

Mint már említettük, az öt helyi stratégia és cselekvési terv mindegyike a migráns háttérrel rendelkező emberek társadalmi integrációjának kérdéseivel foglalkozik különböző intézkedések révén. A tervek használhatósági kontextusának értékelése lehetővé teszi további felhasználási módok azonosítását is, például:

- Konkav esetében a menedzsment és tervezési folyamatok fejlesztésére és szakmai színvonalának növelésére.
- Gdynia esetében a migránsok társadalmi integrációjának tervezésére a globális válság, különösen az Ukrajnából érkező háborús menekültek jelentős beáramlása kapcsán.
- Polnischer Sozialrat esetében a specifikus migráns csoportok megerősítésére.
- Minden szerző esetében a szektorok közötti és intézmények közötti együttműködések hálózati tevékenységeinek előmozdítására a migránsok társadalmi integrációja érdekében.

Érdemes hangsúlyozni, hogy a HAT-ok a helyi szükségletek diagnosztizálása alapján készültek, ami befolyásolja nemcsak a tervezett tevékenységek típusát és a célzott csoportokat, hanem a felhasználásuk különböző megközelítéseit is.

A HAT-ok implementálhatósági kontextusának értékelése szintén pozitív eredményeket mutat. Ez magában foglalja a kulcsfontosságú végrehajtási elemek pontos meghatározását minden dokumentumban (például időkeretek, eredmények és mutatók, nyomon követési és értékelési módszerek), valamint az alkotók deklaratív értékelését, miszerint minden projekt szervezet tervezi a dokumentumok terjesztését és azok utóprojekteként való megvalósítását. A fő kihívások ezen a téren elsősorban a pénzügyi források biztosításában rejlenek, amelyek garantálják a tervezett tevékenységek folytonosságát és megvalósíthatóságát. Továbbá, széles körű terjesztési tervek szükségesek, amelyek magukban foglalják a HAT-ok helyi döntéshozók és politikai szereplők, valamint a fedezeti szervezetek közötti terjesztését, valamint a helyi közösségek számára rendezett panelek szervezését, összekapcsolva az INCLUDATE projekt keretében készített tananyag széles körű terjesztésével.

4. TANULÁSI EREDMÉNYEK

Ez a szakasz az INCLUDATE projekt 3. munkacsomagjának végrehajtása során összegyűjtött tanulási eredményeket mutatja be.

- A projekt végrehajtói tisztában vannak a stratégiai tervezés területén elérhető módszerek és eszközök sokféleségével, valamint azzal, hogy ez a téma számos gyakorlati és elméleti dimenzióban fejlődik. A projekt tervezése és előfeltevései azt tűzték ki célul, hogy teret biztosítsanak a meglévő módszerek és eszközök hatékony használatának tesztelésére és reflektálására a HAT-ok (helyi akciótervek) kialakítása során, helyi szükségletek és körülmények (például egyedi migrációs helyzet, elérhető erőforrások stb.) figyelembevételével. Az INCLUDATE projekt sikeresen kidolgozott olyan intézkedéseket, amelyek figyelembe veszik ezeket az alkalmazásokat, és közös megértést alakítanak ki a stratégiai tervezési folyamat és annak megvalósítása terén.
- A használt módszereknek és eszközöknek alkalmazkodniuk kell a helyi körülményekhez és az adott szervezet/szervezeti egység sajátosságaihoz. Az alkalmazkodásnak és kontextualizálásnak több jelentése van. Először is, minden olyan entitás, amely elindítja a stratégiai tervezési folyamatot, az intuíció vagy tapasztalat alapján válassza ki a használni kívánt módszereket és eszközöket. Másodsor, előzetes feltétel a rendelkezésre álló idő figyelembevétele – egyes helyi közösségek számára hosszú távú folyamatok tervezhetők, míg más helyzetekben (pl. társadalmi vagy migrációs válságok) a tervezés időkorlátos és nem tarthat sokáig. Harmadsor, figyelembe kell venni az adott szervezet/szervezeti egység helyzetét, beleértve a rendelkezésre álló tapasztalatokat és erőforrásokat (beleértve az emberi, technikai és szervezeti erőforrásokat) és azt, hogy mennyire ismert és elismert a helyi közösségben. Negyedszer és ötödször fontos felismerni mind a politikai helyzetet, mind a tervezési folyamatok legitimitását (helyi és nemzeti szinten), valamint azt, hogy a helyben aktív, kompetenciákkal rendelkező vezető, mentor és tervezési folyamatot lefolytató személy rendelkezésre áll-e.
- Ezek a kontextusok azt jelentik, hogy a HAT építési folyamata végső soron egy adott szinten, szűkebb vagy szélesebb körrel és hosszabb vagy rövidebb időkerettel rendelkezik. Az oktatási modell, amely tiszteletben tartotta a fentieket, a következő lépéseket tartalmazta: (1) olyan módszerek kiválasztása, amelyek kulturálisan közeli, felismerhetőek vagy amelyekben tapasztalatunk van; (2) annak elemzése, hogy mely elemek fontosak és kötelezőek a módszerben, és melyek hagyhatók el a módszer egyszerűsítése érdekében; módosítás esetén: a módszer szerzőjének szándékának tiszteletben tartása és a kulcsfontosságú ötletek gondos megőrzése; (3) készenlét és reaktivitás a folyamat során esetlegesen felmerülő változásokkal szemben.
- A stratégiai tervezési folyamat standardizálásán dolgozni egy nemzetközi csoportban (amely minden migráns tapasztalattal rendelkező emberek számára végzett stratégiai tervezési folyamat szerves része) további elkötelezettséget jelent. A migránsok társadalmi integrációjára irányuló tervezés extra időt igényel a partner országok közötti különbségek (kulturális, regionális, társadalmi, nyelvi) miatt, vagy az érintett felek között. Az INCLUDATE projekt egyik nehézsége volt a tervezési folyamatban részt vevő személyek variabilitása/rotációja, ami nagyobb idő- és munkabefektetést igényelt az oktatási tevékenységekben és a tudás átadásában. A nemzetközi és kulturális kontextusban végzett tervezési folyamat nagy mobilizációt és kitartást igényel, hogy türelmesen animáljuk a folyamat minden elemét. Ebben az értelemben az állandó kapcsolatépítő és fenntartó képességek rendkívül fontosak.

- A stratégiai tervezési folyamatban részt vevő minden entitásnak nem szabad elbátortalanodnia a terv megvalósításának esetleges nehézségeitől. Egy adott termék, például egy stratégiai dokumentum elkészítése éppolyan értékes, mint a folyamat elindítása. A folyamat elindítása lehetővé teszi a helyi közösségekben való hálózatépítést és részvételt. Az INCLUDATE projekt egyik elvárt eredménye az 5 helyi stratégia és cselekvési terv kidolgozása volt, amit sikeresen elértek, azonban – ahogyan a projekt végrehajtási folyamata bizonyította – ugyanolyan értékes volt magának a folyamatnak a helyi közösségekben történő elindítása is, és a szükséges változásokról kialakított koherens narratíva sok erős potenciált eredményezett (akár a szervezetben, akár helyben). Ez egyben lehetőséget biztosított a migráns háttérrel rendelkező személyek helyi inkluzív tevékenységeinek rendszeresítésére is.
- A kidolgozott terv esetében érdemes biztosítani a megfelelő vizuális és nyelvi tartalmi bemutatást (kommunikáló, egyszerű nyelvezet). Az INCLUDATE projekt csapata az öt HAT vizualizációs folyamatát mintázta. Egy érdekes formájú írásbeli dokumentum felhívja a figyelmet, így a dokumentum esélyt kap arra, hogy megbízhatónak és szakmai színvonalúnak tűnjön. Maga a terv is a fejlesztésében részt vevő felek bemutatója is lesz. Azonban a végrehajtási szinten ez további munkát és időt igényel.
- A stratégiai tervezési folyamat során az egész tervezett végrehajtási utat egyszerűen és világosan kell bemutatni a résztvevők számára, és folyamatosan kommunikálni kell, hogy a folyamat mely szakaszában tartunk, mit értünk el, és mi vár még ránk. A HAT-ok építése során a partnerek által informálisan elfogadott alapvető értékek a következők voltak: minden résztvevő hatalommal való felruházása (tisztelőtlen tartva sokféleségüket és véleményüket), részvétel (teret adva a folyamat bármely szinten vagy szakaszban való részvételre), átláthatóság (a helyi közösség tájékoztatása a tervezési folyamatról és arról, hogyan lehet bekapcsolódni), a helyi politikák tények és jó diagnózis alapján történő formálása (adatok alapú politika). Ezeket az alapvető értékeket explicité kell tenni és bemutatni minden résztvevő fél számára.

5. A GYAKORLAT ÁTADHATÓSÁGA

Ez a szakasz a gyakorlat átadhatóságát mutatja be, szorosan összefüggésben a korábbi fejezetben bemutatott tanulási eredményekkel. A INCLUDATE projekt 3. munkacsomagjának végrehajtása és összefoglalása lehetőséget adott arra, hogy három kulcsfontosságú lépést azonosítsunk, amelyek alapvetőek a fent említett kontextusban.

- **A FOLYAMAT TERVEZÉSE:** A stratégiai tervezési folyamat első lépése egy jól kidolgozott terv és elképzelés a folyamat irányításáról, amely egyfajta térképként vagy útmutatóként szolgál a folyamat számára. Ez a terv mindig függjön a sajátosságától és az elérhető erőforrásoktól.
- **A FOLYAMAT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK LÉPÉSEI/STÁDIUMAI:** Minél gondosabban van megtervezve a folyamat, és minél részletesebbek a szakaszai, annál könnyebb végrehajtani a tervet. Példa lépések/stádiumok a következők: időkeret meghatározása, elérhető erőforrások feltérképezése és a munkacsoport vagy kulcsszereplők azonosítása, akik támogatják a folyamatot.
- **KULCSFUNKCIÓK AZONOSÍTÁSA ÉS MEGOSZTÁSA A FOLYAMATBAN:** Világosan meg kell határozni az egyes személyek szerepét és funkcióját a stratégiai tervezési folyamatban. Az INCLUDATE projektben a szerepek felosztása a tervezési folyamat során a következőket tartalmazta: (1) a csoportmunka animátora (moderátor); (2) a kutatást végző és az adatokat elemző személy; (3) a kulcsfontosságú jegyzetelő és a csoportmunka során létrehozott tartalom szerkesztője. Minden stratégiai tervezés során (a kulcsfontosságú funkciók meghatározása és megosztása mellett) további időt kell biztosítani az új résztvevőknek a tudás (következtetések) átadására, akik a folyamat során megjelennek (ami a résztvevők csoportmunkájában történő változásából/rotációjából ered).

Co-funded by
the European Union

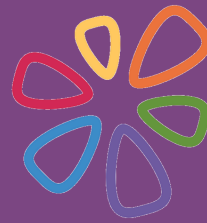
INCLUDATE
Educating for Inclusion

6. KÖVETKEZTETÉS

Ahogy a fentiekben ismertetésre került, mind a kidolgozott termékek, mind a megvalósításuk folyamatának teljesítése az INCLUDATE projekt előírásainak legalább jó szinten megfelelt, és kihasználta az összes fontos elemet, amelyek szükségesek egy magas színvonalú nem-formális oktatási folyamathoz. A kidolgozott termékek jelentős potenciállal rendelkeznek, amely lehetővé teszi, hogy helyi közösségekben és a partner szervezetek további fejlődése érdekében is hasznosuljanak.

Co-funded by
the European Union

INCLUDATE
Educating for Inclusion

The Programme was edited and published in the Frame of the Erasmus+ Strategic Partnership
Includate - Educating for Inclusion - 2021-1-DE02-KA220-ADU000035355.

FREE OF CHARGE PUBLICATION

Disclaimer

Erasmus Plus is financed by the European Union. The European Commission's support to produce this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. The external links in the Programme are being provided as a convenience and for informational purposes only; they do not constitute an endorsement or an approval by the project partners of any of the products, services or opinions of the corporation or organisation or individual. The project team bears no responsibility for the accuracy, legality, or content of the external site or for that of subsequent links. Contact the external site for answers to questions regarding its content.

This publication is available under the Creative Commons licencing
Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)
(licence link: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>)